

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și
completarea Legii nr.129/1992 privind protecția
desenelor și modelelor industriale**

Analizând proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.78 din 16.04.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, republicată, cu modificările ulterioare, în scopul armonizării depline a acestei reglementări cu normele și practica comunitară în materie.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul se încadrează în categoria legilor organice, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, proiectul de lege se încadrează în acquisul comunitar ce stabilește politica privind regimul proprietății intelectuale, domeniu care s-a impus din ce în ce mai mult, determinat de apariția unor noi tehnici, tehnologii și servicii, precum și de **extinderea și dinamizarea Pieței interne**.

Precizăm că, în tratatele comunitare constitutive, nu se regăsesc menționate în mod expres **reglementări privind proprietatea intelectuală**, întrucât la vremea respectivă s-a apreciat de către membrii fondatori ai celor trei Comunități Europene, că domeniul aparține dreptului intern, iar problemele ridicate de existența unor elemente de extraneitate erau reglementate prin intermediul mai multor tratate și convenții internaționale în vigoare.

Ulterior, necesitatea dezvoltării armonioase a activităților economice, prin înlăturarea obstacolelor din calea liberei circulații a mărfurilor și serviciilor în spațiul comunitar, precum și posibilitatea de a negocia tratate în domeniu conform art.133 din Tratatul de la Amsterdam - *în anumite cazuri cu rezervele prevăzute de art.30* - a determinat adoptarea mai multor documente cu caracter juridic sau programatic (structurate în legislația privind **Piața Internă - segmentul societăți comerciale**), prin intermediul cărora au fost armonizate aspectele menite să **întărească capacitatea statelor membre** de a asigura o mai bună protecție a titularilor de drepturi, în special în domeniul proprietății industriale.

În prezent, importanța protecției proprietății intelectuale a fost evidențiată în mod distinct în cuprinsul proiectului de **Tratat instituind o Constituție pentru Europa**, în cadrul Părții a doua - **Libertățile**, în conformitate cu care *«Proprietatea intelectuală este protejată»* și care, în prezent, face parte din **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene, art.II-76 alin.2**, document proclamat la Nisa în anul 2000.

Domeniul proprietății industriale, ca parte componentă a proprietății intelectuale, asigură și garantează din punct de vedere juridic, protecția mai multor categorii de drepturi, care se definesc în funcție de obiectul de protecție, din care s-au desprins mai multe categorii, cum ar fi: marca, brevetul de invenții, desenele și modelele, topografia circuitelor integrate ș.a..

Întrucât, în evoluția și dinamica Pieței interne, s-a constatat că **desenele și modelele joacă un rol important în comercializarea produselor**, înscriindu-se, în același timp, pe linia determinată de necesitatea realizării bunei funcționări a acesteia și pe crearea unor condiții optime de concurență legală, instituțiile comunitare au elaborat mai multe reglementări *care, fără să elimine total anumite dispoziții legislative prezente la nivel național*, să asigure în același

timp, un cadru juridic general comunitar de protecție, menit să opereze de o manieră unitară și uniformă pe întreg teritoriul statelor membre.

S-a apreciat, astfel, că nu este necesar să se procedeze la o aliniere totală a legislațiilor naționale și că este suficient să se limiteze doar la acele elemente ce țin de funcționarea Pieței interne. În consecință, **statele membre au rămas libere să-și stabilească dispoziții proprii privind înregistrarea, reînnoirea înregistrării, nulitatea drepturilor asupra desenelor și modelelor, inclusiv existența protecției naționale pentru desene și modele neînregistrate** (dar făcute publice în anumite condiții).

Astfel, după elaborarea “*Cărții verzi*” pentru designul comunitar din anul 1993, în urma unor dezbateri intense datorate profundelor modificări conceptuale aduse protecției desenelor și modelelor, au fost adoptate :

- Directiva 98/71/EC privind protecția juridică a desenelor și modelelor;**

- Regulamentul 6/2002/CE asupra desenelor și modelelor comunitare;**

- Regulamentul nr.2245/ 2002 /CE privind modalitățile de aplicare a Regulamentului nr.6/2002 .**

Fiind elaborat ulterior, Regulamentul 6/2002/CE a păstrat dispozițiile materiale privind definiția, cumulul de protecție, condițiile de protecție, excluderea de la protecție, întinderea și conținutul drepturilor desenelor și modelelor stabilite de directivă și care se refereau la armonizarea legislațiilor interne și a creat regimul juridic pentru desenul/modelul comunitar.

Pe de altă parte, conform Regulamentului, un desen/model care îndeplinește condițiile prevăzute, este protejat ca desen/model comunitar neînregistrat pentru o perioadă de trei ani de la data la care a fost făcut public prima dată în spațiul comunitar (publicat, expus în expoziții, comercializat, utilizat sau cunoscut în cercul specialiștilor din domeniul respective).

Prin înregistrarea la Oficiul pentru Armonizarea Pieței Interne (OHIM) de la Alicante – Spania (organism creat prin Regulamentul nr.40/94/CE privind marca comunitară), un desen/model este protejat, ca desen/model comunitar înregistrat pentru o perioadă de 5 ani de la data înregistrării cererii. Titularul poate reînnoi protecția pentru una

sau mai multe perioade de 5 ani, fiecare până la o durată totală de 25 de ani de la data înregistrării, perioade prevăzute și în dispozițiile art.10 din directivă.

Această unitate de reglementare asigură premisa unui cadru legislativ care articulează dispozițiile din dreptul național cu dreptul comunitar și permite întreprinderilor din spațiul european să-și adapteze activitățile legate de fabricarea și distribuirea bunurilor conform standardelor comunitare.

Se constată că și în cazul acestor reglementări, se aplică principiul general ce funcționează la nivelul protecției proprietății intelectuale și care prevede recunoașterea existenței dreptului la nivel comunitar, exercitarea acestuia rămânând la nivelul legislațiilor interne ale statelor membre, așa cum se desprinde din aplicarea celor mai importante convenții internaționale la care sunt membre toate statele din Uniunea Europeană, precum și din practica Curții Europene de Justiție de la Luxemburg.

În ceea ce privește legislația internă, prin Legea nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, republicată, cu modificările ulterioare, au fost transpuse sau luate în considerație principalele prevederi din Directiva 98/71/CE privind protecția juridică a desenelor și modelelor, realizându-se, astfel, armonizarea legislației interne cu acquisul comunitar și s-au creat, totodată, condițiile pentru aplicarea Regulamentului 6/2002/CE asupra desenelor și modelelor comunitare și Regulamentului nr.2245/ 2002 /CE privind modalitățile de aplicare a Regulamentului nr.6/2002 .

La data aderării, legislația română în domeniul proprietății intelectuale era compatibilă cu acquisul comunitar, fapt probat de dispozițiile Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005 și în care nu se regăsesc angajamente pentru România (singura dispoziție existentă referindu-se la instituirea unui «mecanism special» pentru titularii de brevete de invenții sau certificate suplimentare de protecție pentru un produs farmaceutic înregistrat într-un stat membru și care pot, în anumite condiții, beneficia de protecție).

În acest context, proiectul de lege supus avizării care modifică Legea nr.129/1992, conține relativ puține reglementări susceptibile să contribuie la deplina armonizare/ articulare a legislației naționale privind desenele și modelele cu legislația comunitară.

Precizăm, totuși, că unele din aspectele modificatoare propuse sunt generate de noul statut al României de membru la Uniunea Europeană, statut ce atrage aplicarea directă, de plin drept și în toate elementele a dispozițiilor Regulamentelor menționate, ceea ce determină îmbogățirea cadrului juridic în domeniu, cu elemente și proceduri noi.

Astfel, proiectul introduce un capitol nou, Capitol IV¹ - „Desenele și modelele comunitare”, al cărui rol este să asigure îndeplinirea tuturor condițiile necesare aplicării procedurilor impuse de Regulamentul comunitar 6/2002/CE și Regulamentul nr.2245/2002 /CE, ambele privind recunoașterea, în spațiul comunitar, a desenelor și modelelor protejate.

Făcând aplicarea dispozițiilor art.249 (fost 189) din Tratatul de la Amsterdam care instituie principiul aplicării directe a normelor din regulamente, inițiatorul nu reproduce textul acestuia, ci face trimitere, când este cazul, la articolele din regulamente sau stabilește proceduri de punere în aplicare, delimitând inclusiv raporturile de competență dintre organismul național (OSIM) și instituția comunitară competentă (OHIM - Biroul de la Alicante).

Precizăm că, fundamentat pe textul din tratatele constitutive, Comisia Europeană, pe baza deciziilor pronunțate de Curtea de la Luxemburg, a elaborat mai multe avize adresate guvernelor statelor membre prin care s-a combătut practica reproducerii regulamentelor în actele normative naționale: „... Această practică este dăunătoare, deoarece creează un echivoc în privința originii și naturii juridice a dispozițiilor reproduse și afectează astfel intrarea în vigoare a acestor dispoziții ...” (Avizul Comisiei din 22 febr.1982 adresat Danemarcei).

Cu titlu informativ, pentru a accentua compatibilitatea proiectului de lege analizat cu acquisul comunitar și, totodată, pentru a sublinia importanța domeniului nu numai sub aspectul dreptului comunitar, dar și din punct de vedere al aplicabilității internaționale, precizăm că, la fel ca și celelalte state membre ale UE, România a trebuit, în elaborarea legislației interne privind modelele și desenele, să respecte normele ce decurg din convențiile și tratatele din domeniul proprietății industriale la care este parte, din care menționăm:

- Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din august 1883 revizuită și modificată;

- Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale pentru Protecția Proprietății Intelectuale (OMPI) iulie 1967;

- Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele industriale din noiembrie 1925, cu modificările și completările de rigoare;

- Aranjamentul de la Locarno privind clasificarea desenelor și modelelor industriale din octombrie 1968, revizuit;

- Actul de la Geneva și Aranjamentul de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale, din iulie 1999 ;

- Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) care cuprinde Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS) din aprilie 1994.

3. Deoarece prin proiect se aduc atât modificări, cât și completări actului normativ de bază, este necesar ca în partea dispozitivă a punctelor subsumate **art.I**, să se menționeze expres natura intervenției legislative.

Totodată, precizăm că, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, invocarea elementelor structurale din legea de bază nu se face prin abrevieri. De aceea, abrevierile „lit.”, „art.” și „alin.”, din partea dispozitivă a pct.3, 4, 5, 6, 7, 40 și 43, trebuie redat *in extenso*.

Având în vedere că în legea de bază alineatele nu sunt numerotate cu cifre încadrate între paranteze și ținând seama că, potrivit dispozițiilor art.60 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile de modificare și de completare se încorporează în legea de bază de la data intrării lor în vigoare, alineatele articolelor nu trebuie numerotate.

În considerarea celor arătate mai sus:

a) La **pct.1**, referitor la modificarea titlului, **partea dispozitivă** trebuie redactată astfel:

„1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:”;

b) În situațiile prevăzute la **pct.2, 10, 15, 21, 23, 29, 30, 33, 35, 38 și 47**, unde intervenția legislativă constă în modificarea unui articol, **partea dispozitivă** trebuie reformulată după următorul exemplu:

„Articolul....se modifică și va avea următorul cuprins:”;

c) În situațiile prevăzute la **pct.4, 6, 36 și 46**, unde intervenția legislativă constă în introducerea unei noi litere, **partea dispozitivă** trebuie reformulată după următorul exemplu:

„La articolul...., după litera.... se introduce o nouă literă, lit...., cu următorul cuprins:”;

d) În situațiile prevăzute la **pct.7, 12, 13, 19, 20, 22, 25, 26, 28, 31, 34, 39, 40 și 43**, unde intervenția legislativă vizează modificarea unuia sau mai multor alineate, **partea dispozitivă** trebuie redactată după următorul exemplu:

„Alineatul/Alineatele....al/ale articolului.... se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”;

e) Pentru introducerea unui nou alineat sau mai multor alineate la un articol, cum este cazul **pct.8, 11, 14, 16, 18, 27, 41 și 48**, **partea dispozitivă** trebuie reformulată după următorul exemplu:

„La articolul....după alineatul....se introduce un nou alineat/se introduc....noi alineate, alin...., cu următorul cuprins:”;

f) La **pct.24**, pentru a evidenția introducerea unui nou articol, **partea dispozitivă** trebuie reformulată astfel:

„24. După articolul 24 se introduce un nou articol, **art.24¹**, cu următorul cuprins:”;

g) La **pct.25**, întrucât potrivit art.57 alin.(3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru a exprima o modificare nu se uzitează redarea doar a unor fragmente ori sintagme dintr-un text, și ținând seama că alin.1 al art.25 nu este de mare întindere, este necesar ca intervenția legislativă să vizeze întregul alineat, nu doar o singură teză, prin redarea noului text în care să se regăsească și ideea exprimată prin proiect. În acest caz, **partea dispozitivă trebuie** reformulată astfel:

„25. Alineatul 1 al articolului 25 se modifică și va avea următorul cuprins:”;

h) La **pct.37**, pentru a evidenția modificarea lit.d) a art.35, **partea dispozitivă** trebuie redactată astfel:

„37. La articolul 35, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

i) La **pct.44**, pentru a evidenția introducerea unui nou capitol, **partea dispozitivă** trebuie reformulată astfel:

„44. După articolul 46 se introduce un nou capitol, capitolul IV¹ „Desenele și modelele comunitare”, **cuprinzând articolele 46¹ - 46⁴**, cu următorul cuprins:”;

j) La **pct.45**, întrucât art.48 este alcătuit dintr-un singur articol, mențiunea „a alineatului (1)” din **partea dispozitivă**, trebuie eliminată.

Din același motiv, la **partea dispozitivă a pct. 46**, trebuie eliminată mențiunea „alin.1”.

4. La **pct.10, la art.8 alin.(1)**, întrucât în redactarea actuală, textul poate fi interpretat în sensul că „drepturile asupra unui desen sau model dobândite conform prezentei legi nu prejudiciază ... concurența neloială”, recomandăm găsirea unei formulări care să excludă orice echivoc.

5. La **pct.12, la art.10 alin.(1)**, contextul impune înlocuirea sintagmei „a fost făcut divulgat public” prin „**a fost făcut public**”, cuvântul „divulgat” fiind de prisos.

La **art.10 alin.(3)**, condițiile prevăzute la lit.a) și b) sunt **cumulative**, așa încât redactarea textului trebuie să țină seama de acest lucru, eventual prin introducerea conjuncției „și” în finalul textului lit.a).

6. Întrucât la pct.24 se introduce un nou articol, art.24¹, referitor la soluționarea opoziției, **este necesară abrogarea alin.2 al art.24**, care are același obiect, **prin introducerea unui punct**, după pct.23, numerotat pct.24, cu următorul text:

„24. La articolul 24, alineatul 2 se abrogă”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente urmează a fi renumerotate.

7. La **pct.30**, în cuprinsul **art.27 alin.(2)**, este necesară completarea normei propuse, arătându-se de când începe să curgă termenul.

8. La **pct.36**, întrucât textul literei nou introduse este similar cu cel al lit.a) a aceluiași articol, este necesară introducerea unui punct distinct care să dispună abrogarea acestei din urmă litere, astfel:

„La articolul 35, litera a) se abrogă”.

9. La **pct.37, la art.35 lit.d)**, întrucât unul din scopurile prezentului proiect de lege îl constituie, așa cum se precizează în Expunerea de motive, eliminarea sintagmei „industrial”, care este

asociată noțiunii de „desen și model”, pentru a se folosi terminologia Directivei CE 98/71, este necesară corectarea textului.

Tot la lit.d), redactarea defectuoasă face textul neclar. Semnalăm că o perioadă nu poate fi cuprinsă între **un termen** și o dată. În plus, art.38, la care face trimitere textul, prevede mai multe termene. De aceea, sugerăm revederea sa.

10. La **pct.44**, textul **art.46³** trebuie revăzut deoarece este neclar.

11. La **pct.47**, la **art.51 alin.(1)**, semnalăm că, potrivit pct.35, art.33 se compune dintr-un singur alineat, motiv pentru care este necesară eliminarea mențiunii „alin.(1)” care este postpusă referirii la acest articol.

12. La **art.III alin.(2)**, întrucât Legea nr.129/1992 a fost republicată, pentru o informare corectă și completă, după titlul acesteia trebuie introdusă mențiunea „**republicată**”.

13. La **art.IV**, probabil dintr-o eroare de tastare, s-a scris, în rândul 3, „republică, cu modificările ulterioare”, în loc de „**republicată**, cu modificările ulterioare”. Este, deci, necesară efectuarea corecturii de rigoare.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCĂ

București
Nr.490/18.04.2007